

Motion till riksdagen

1988/89:T14

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1988/89:81 om
riksfärdtjänsten

En av målsättningarna med samhällets handikappolitik måste vara att alla ska ha rätt till ett värdigt liv. Ett aktivt och självständigt liv förutsätter att man kan resa. Riksfärdtjänsten ska göra det möjligt för människor med svåra funktionsnedsättningar och/eller med orienteringshandikapp att resa längre sträckor. Hittills har resandet med riksfärdtjänst varit förenat med mycket byråkrati. Därför hälsar vi med tillfredsställelse att regeringen nu föreslår enklare regler för att beställa resor. Det är viktigt att handikappades liv inte försvåras av för mycket administrativt arbete.

Tillstånd för riksfärdtjänst

Det är viktigt att legitimering för färdtjänsten sker genom enkla rutiner och att legitimering gäller för resor på alla orter. Tillstånd ska inte behöva begäras för enskilda resor utan legitimering för färdtjänst ska vara generell och ha formen av ett rikstäckande färdtjänstkort. På detta kort kan det markeras t.ex. om innehavaren har rätt till ledsagare.

Vissa personer är inte i behov av färdtjänst när de reser ensamma, men klarar inte att resa ensamma med t.ex. småbarn. Då ska de kunna få ett färdtjänstkort som berättigar dem att resa med färdtjänst med småbarn.

Antalet resor med färdtjänst får inte begränsas. Den enskilda måste själv få avgöra sitt behov av resor.

Resenärernas egenavgifter

Regeringen föreslår olika avgifter för valda taxiresor och nödvändiga taxiresor. Det är viktigt att slå fast att nödvändiga taxiresor är alla resor med taxi när alternativt färdmedel inte finns. Det får inte bli möjligt för kommunen att ta ut en högre egenavgift av dem som inte kan resa på annat sätt än med taxi.

Ledsagare

Enligt nuvarande regler för riksfärdtjänst är det möjligt att ha mer än en ledsagare med sig om handikappet motiverar det. Denna möjlighet måste kvarstå. I dag får ledsagare inte utföra vissa lyft t.ex. av och på flygplan. VPK anser att medföljande ledsagare måste få rätt att utföra de lyft som behövs för att inte skada personen. De försäkringsfrågor som ev. kan vara förknippade med detta måste lösas.

Den som har rätt att färdas med färdtjänst måste få göra det utan mer

arbete än andra resenärer. Den som behöver ledsagare ska kunna anmäla det när han eller hon beställer biljett och slippa vända sig till två olika instanser.

Mot. 1988/89
T14

Kommunernas kostnadsansvar

Regeringen föreslår att kommunerna ska få kostnadsansvaret för riksfärdtjänsten, men ersättningen ska fortfarande vara en statlig uppgift. Det finns alltför många risker förknippade med en sådan omläggning för att den ska vara acceptabel. Det är sannolikt att kommunerna på sikt får hela kostnadsansvaret (jämför utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget). Risken är också stor för att det blir stora skillnader över landet i tillämpningen av riksfärdtjänsten. Det är viktigt att slå fast att de som har behov av färdtjänst också ska ha rätt till det.

Särskild nämnd med övergripande ansvar för de handikappades resor

Vpk har i en särskild motion till årets riksmöte begärt förslag om en särskild nämnd för handikappades resor, som ska ta ett övergripande ansvar för de handikappades resor, d.v.s. de kollektiva färdmedlens anpassning, riksfärdtjänsten och bilstödet.

I denna nämnd ska handikappprörelsen vara starkt representerad. Vi vill i detta sammanhang understryka behovet av en sådan nämnd för att rätten till färdtjänst på sikt ska bli lika över hela landet. Transportrådet är idag den instans som handlägger riksfärdtjänsten. Vpk har i två motioner till årets riksmöte föreslagit att riksdagen beslutar att avskaffa transportrådet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs att

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen sägs om införandet av ett färdtjänstkort,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen sägs om resenärernas egenavgifter,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen sägs om ledsagare,
4. att riksdagen beslutar att inte begränsa antalet resor per resenär och år,
5. att riksdagen beslutar att staten ska ha kostnadsansvaret för riksfärdtjänsten,
6. att riksdagen beslutar avveckla transportrådet,

7. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en särskild nämnd med övergripande ansvar för de handikappades resor.

Mot. 1988/89
T14

Stockholm den 15 mars 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)